

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 118. — ŠTEV. 118.

NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 20, 1925. — SREDA, 20. MAJA 1925.

VOLUME XXXIII. — LETNIK XXXIII.

URAVNAVA FRANCOSKEGA DOLGA

Caillaux bo predlagal odplačanje francoskega dolga v Ameriki z reparacijami. — Prvi francoski predlog bo vpošteval sto tisoč milijonov frankov za opustošena ozemlja. — Krizo glede dolga primerjajo agadirskemu dogodku. — Finančni minister je vznemirjen vsled pritiska iz Washingtona.

Poroča Arno Dosch-Fleuret.

PARIZ, Francija, 19. maja. — Francoska vlada bo predložila Washingtonu in Londonu načrt za odplačanje vojnih dolgov. Ta načrt bo predložen mogoče že v teku štirinajstih dni.

Izvrstne vzroke imam za domnevanje, da bo nudil — nemške reparacije. Prvotni namen finančnega ministra Caillauxa je bil ponuditi reparacije pod kamuflažo v namenu, da se na ta način izogne ameriški in angleški ugovoru proti spojitvi vojnih dolgov z reparacijami; a sedaj je vrjetno, da bo prišel povsem odkrito na plan.

Francoska poslanica glede vojnih dolgov ni še sestavljena, a če bo sedanje razpoloženje vztrajalo, bo Francija predložila svojim upnikom pregled svojega finančnega položaja, v katerem bo z vso odločnostjo povdarjala francoske izdatke pri zopetnem zgrajenju ali rekonstrukciji opustošenih ozemelj.

Rekonstrukcijski stroški so baje znašali sto tisoč milijonov frankov, izdanih ob različnih časih, s številnimi diferencami v vrednosti papirnatega in zlatega franka. Finančno ministrstvo pa je izračunalo, da tvori to svoto štirideset tisoč milijonov frankov ali približno devet tisoč milijonov dolarjev.

Francija bo izjavila, da je pripravljena prevzeti to breme kot svoj lastni vojni dolg in da ne bo še nadalje skušala plačevati samo iz reparacij, so glasno s sedanjim načrtom.

V krogih, ki so v neposrednem stiku s Caillauxom, smatrajo stališče Washingtona za vsopredno nadaljnemu dogodku v karijeri Caillauxa. Ko je postal 1. 1911 min. preds. je obvestil Berlin, da je sprejel urad z izrecno željo, da uravna množice se spore med Nemčijo in Francijo. En mesec in pol po času, ko je postal ministrski predsednik, pa je poslala Nemčija svojo bojno ladjo "Panther" v Agadir v Maroku in to je uničilo vse tozadevne načrte Caillauxa.

Caillaux je obvestil Washington, da ima najbolj trden namen uravnati vprašanje vojnega dolga, katero je njegov prednik zanemarjal, a komaj je nastopil urad in še predno je izvojeval težak boj glede proračuna v poslanski zbornici, je Washington zahteval neposredne razprave glede vojnih dolgov.

Kot že rečeno, se bodo ponudbe ošabnega finančnega ministra najbrž raztajale le v diplomatske fraze, ko bo poslanica spisana, a te fraze bodo izjavljale, da so reparacije maksimum, katerega morejo francoski davkoplačevalci plačati vrhu stotih tisoč milijonov frankov rekonstrukcijskih bremen.

Vladna naziranja so izražena v Temps, ki je zopet postal oficijelni organ nove vlade:

— Ameriško javno mnenje hoče uravnavo dolgov in ameriški kongres ima končno pomoč, — pravi list. — Coolidge ne more pustiti vnemar teh razmislekov. Onemu delu ameriškega javnega mnenja, ki je sovražen zaveznikom ali sodelovanju z Evropo, so vojni dolgov kaj prilično orožje.

— Amerikanci in Angleži so bili vedno mnenja, da nimajo vojni dolgovi nobenega stika z reparacijami in varnostjo, a vedno so klicali na pomoč vojne dolgove, da dobijo koncesije, na škodo naših pravic in interesov.

— To se je zgodilo preteklo leto na konferenci v Londonu, ko se nam je obetalo zadovoljivo uravnavanje vojnih dolgov, če bi pristali v izvedenju Dawesovega načrta pod pogoji, ki so bili skrajno ugodni za Nemčijo.

Proces proti Wm. Shepherdu.

Prišel se je proces proti Shepherdu, katerega dolže, da je zastrupil svojega varovanca, bogatega McClintocka, s pomočjo bacilov legarja. — V Chicago vlada za proces velikansko zanimanje.

CHICAGO, Ill., 19. maja. — Včeraj se je pričela naporna naloga, da se izbere poroto, ki bo odločila usodo Williama Shepherd, katerega se dolže, da je umoril svojega varovanca, Billy McClintocka, s pomočjo bacilov legarja in sicer v namenu, da prepreči njegovo poroko z Miss Izabelo Pope ter se polasti premoženja McClintocka v znesku približno enega milijona dolarjev.

Štirje moške, ki verujejo v smrtno kazen za umor, so bili poskusno sprejeti od države ter izročeni obrambi, da jih zasliši. Glasi se, da bo trajala izbira porote več tednov.

Država je, malo pred obrazložitvijo celega slučaja, predložila seznam prič, ki so bile dobljene v zadnji minuti in dve teh prič bosta najbrž podali važne izjave glede odnošajev med Shepherdovi in Billy McClintockom.

Shepherd, katerega so privedli v sodno dvorano pred deseto uro, je bil izprva nestrpen ter očitno nervozen.

Kakorhitro pa se je pričel proces, je ta nervoznost izginila. Postal je v večji meri odvetnik, kot pa jetnik, katerega dolže umora.

Pozorno je motril obraze predlaganih porotnikov.

Smrtno kazen, obsejanje, umor, strup, vislice, — vse te besede so napravile na Shepherdu le majhen vtis. Očitno se jih je privadil tekem preiskave cornerja.

Tekom zaslišanja bodočih porotnikov je prišlo do številnih dramatičnih dogodkov. V sodno dvorano so skušale priti ljudske množice kot jih ni bilo videti iz zasedbe, ko je proces proti morilecema Leopoldu in Loebu obrnil vase pozornost vsega naroda.

Kot ponavadi, so se ženske kosalale med seboj, katere bo prva zagledala moža srednje starosti, ki je obtožen enega najbolj ostudnih zločinov v zgodovini ameriškega pravosodja. Še večje pa je bilo prerivanje na hohtiku, kjer so hoteli videti ljudi, predvsem ženske, Mrs. Shepherd, katero je opisala neka priča tekem cornerjevega zaslišanja kot vodilno in gonilno silo zarote, koje namen je bil polastiti se kontrole nad premoženjem mladega McClintocka.

Miss Izabela Pope, zaročenka McClintocka, je dospela danes, da priča za državo.

— Billy mi je večkrat rekel, — je izjavila mlada reklica, — da se bo popolnoma ločil od Shepherdovih. Konečno je sklenil poročiti se z menoj ter položiti na stran \$100,000 kot trustni sklad za Shepherdove. Rekel je, da je hotela Mrs. Shepherd poleg tega še dom za \$70,000. Tega pa Billy ni hotel storiti ter mi je rekel: Ona najbrž misli, da se valjam v denarju.

Obtožba, katero skuša država dokazati, trdi, da je Shepherd zastrupil Billy McClintocka z bacili tifusa. Motiv dozdevnega morilec je bil polastiti se premoženja mladega McClintocka.

Obtožba je bila dvignjena v glavnem na temelju pričevanj nekake Charlesa Faimana, ki je rekel, da je dal na razpolago bacile, s katerimi je bil mladi mož umorjen. Faiman je bil obenem s

POGOJ NEMČIJE ZA VSTOP V LIGO

Nemčija zahteva oprostitev Porenske kot pogoj za svoj vstop v Ligo narodov. — Stresemann je uničil poslanice Francije in zaveznikov s svojim govorom v državnem zboru. — Vsak dogovor, ki bi izključeval Nemčijo, bi se smatral sovražnim. — Reparacije pa bi kljub temu plačevali.

Poroča Samuel Spewack.

BERLIN, Nemčija, 19. maja. — Stresemann, nemški minister za zunanje zadeve je preprečil francoske in zavezniške poslanice za dobro izdelano in včasih trpko satirično obrazložitvijo tekočih mednarodnih problemov. To je bil prvi značilni nagovor v nemškem državnem zboru izza izvolitve predsednika von Hindenburga.

Na kratko je obrazložil Stresemann nemško zunanjo politiko takole:

— Nemčija ne bo vstopila v Ligo narodov, razven če zavezniki izpraznijo Kolin in desni breg Rena.

— Vsak varnostni dogovor, sestavljen od zaveznikov brez sodelovanja Nemčije bodo razlagali tukaj kot dogovor proti Nemčiji.

— Če bodo zavezniki, — kot kažejo dosedanje informacije, — opravičevali svoje nadaljno zasedanje Porenske in Kolina z obstojem 'tajnih armad', bo Nemčija odločno izjavila, da obstajajo te tajne armade le v domišljiji.

— Čeprav bi bila pripravljena pristati v sedanje zapadne meje, bi ne mogla nobena nemška vlada privoliti v poljsko mejo.

Nemčija bo izvedla Dawesov načrt do zadnje črke. Ne le ta vlada, temveč tudi vsaka druga vlada, ki ji bo sledila, neglede na strankarski ustroj, bo zadostila reparacijskim obveznostim. Ob istem času pa izjavlja Nemčija, da nima nobene moralne obligacije plačevati v smislu pokore za vojno krivdo, temveč da plačuje, ker mora plačevati oni, ki izgubi.

— Amerika, — je rekel Stresemann, — se zaniima za Dawesov načrt in za ekonomsko rehabilitacijo Evrope. Nemčija pa skuša sodelovati žnjo pri izvedenju te naloge. Poudaril je, da so nemški odnošaji z Ameriko zadovoljivi v ekonomskem in političnem smislu.

Čeprav je bil govor kot tak zasnovan kot izziv na naslov Francije, ni v svojem bistvu antagonističen.

Francija ne more skleniti varnostnega dogovora, ne da bi potolažila Poljske glede njenih meja in v to noče privoliti Nemčija. Francija trdi, da se Nemčija oborožuje. Čeprav prevladuje tukaj naziranje, da dela Francija to v namenu, da opraviči svoj oprijem na Porensko, ostaja vendar dejstvo, da ne bo nobenega varnostnega dogovora in vsled tega tudi nikakega izpraznjenja Porenske, dokler bo Francija videla ali vsaj izjavljala, da vidi tajna oboroževanja.

Vstop v Ligo narodov bi bil prav tako kompliciran problem kot varnostni dogovor. Nemčija ne zahteva le izpraznjenja Kolina in Porenske. Trdi, da je razorožena in da vsled tega ne more sprejeti obligacij oboroženih članov Lige. Njeno ozemlje mora ostati v vsakem slučaju nevtrarno. Povdarja odločno, da bi ne imela armade, da brani svoje meje, če bi se vojevalo vojno na njenem ozemlju.

Ton Stresemannovega govora ni bil preveč nacionalističen. Razkril je težkočo in skoro nemožnost dogovora glede evropskega miru, čeprav ni izpremenil zunanje politike nemške države.

LONDON, Anglija, 19. maja. — V sredo bo imel kabinet važno razpravo glede francoske poslanice, tikajoče se predlogov za varnostni dogovor.

Shepherdom stavljen pod obtožbo, a ni bil nikdar v ječi, pač pa je živel zastražen v nekem hotelu.

Billy McClintock je postal varovanec Mrs. Shepherd leta 1909, po smrti njegove matere, Eme McClintock. Živel je pri Shepherdovih. Ko je postal leta 1924 polnoleten, je napravil na prošnjo

16 letni fant obsojen na smrt.

Šestnajst let stari Wm. Cavalier je bil obsojen na smrt v električnem stolu, a ni kazal niti najmanjšega razburjenja. Sodnik je rekel, da mu ne daje pravorek porote nobene druge izbire.

POTTSVILLE, Pa., 19. maja. — Šestnajst let stari William Cavalier je bil včeraj smrtno obsodbo, izrečeno nad njim radi umora stare matere dne 5. septembra preteklega leta. Deček ni kazal pri tem nikakega ganutja, z izjemo nervoznega trepetanja rok, ko je premikal svoj sivi klobuk z enega kolena na drugo, kot šolarček, katerega kara učitelj.

Nobena solza se ni prikazala v njegovih očeh, ko je zrl v tla tekom usodopolne izjave sodnika R. Koeha. Ko je sodnik prenehal govoriti, je dvignil deček svoje oči proti njegovemu licu. Opaziti ni bilo nobenega znaka, da je spoznal važnost par minut, katere je ravnokar doživel.

V polni sodni dvorani je bilo čuti ihtenje in solze so bile v očeh skoro vseh, z izjemo Williama Cavaliera samega.

Stari sodnik, vaje patetičnih solniških prizorov, je bil očitno prizadet, ko je prenehal za trenutek, predno je prečital obsodbo, s katero se je izročilo dečka okrajnišnici, iz katere naj bi ga odvedli v Western Penitentiary v Rockview ter ga tam usmrtili s pomočjo električnega toka tekom tedna, določenega od gubernarja.

Četno oblečen je mladi Cavalier čakal, dokler niso bile formalnosti zaključene, nakar se je obrnil proti svojemu stražniku ter odšel mirno iz dvorane. Spotoma je zrl na obraze ljudske množice ter iskal svojo mater, katere pa ni bilo, ker so ji svetovali, naj se izogne tragičnemu prizoru.

Po proglašanju smrtnih obsodb so odvedli mladika nazaj v njegovo sobo v Juvenile Detention Home, kjer se je nahajal izza izvršenja zločina. Igral je na fonograf, katerega je dobil kmalu po aretaciji in ki je predstavljal njegovo glavno zabavo. Obiskovalcem je rekel, da se ne boji umreti v "vročem stolu", a izjavil nato, da ima obilo prijateljev, ki ga bodo rešili.

Njegov zagovornik je prepričan, da bo rešil svojega klijenta. Če bo fantu dovoljena nova obrav-

Lepa Romunka je umorila 35 oseb.

Umorila je dva svoja moža, majhnega sinčka ter 32 ljubimcev. — Slednje je spravila na drugi svet iz ljubosumnosti.

BERLIN, Nemčija, 19. maja. — Romunske, Srbije in sploh celega Balkana se je polastilo veliko razburjenje, vsled uvodnega zaslisa nja največje morilke modernega časa. Trideset let stara Romunka Mrs. Renici, ki je baje zelo lepa, je bila obtožena umora svojih dveh mož, svojega deset let starega sina in svojih dva in trideset ljubimcev.

V uvodnem zaslišanju, ki se je pričelo v Berkerkulu, se je izkazalo, da je zastrupila obtožena svojih 35 žrtev z arzenikom, katerega je pomešala v jedila. Zastrupljalka je ohranila trupla svojih žrtev v kleti, v neprodilnih einkastih zabojih. Na vsakem zaboju je bilo ime dotične žrtve in zaznamovan je bil tudi čas, tekom katerega je bil dotični njen ljubimec.

Povprečno je trajalo tako razmerje šest do sedem mesecev, tekom katerih je živel par srečno in zadovoljno, nakar je nekoga dne ljubimec naenkrat izginil s površja.

Z izjemo sina so bile žrtve stare od 23 do 30 let. Med njimi je bilo štirinajst Romuncev. Glasi se, da je Mrs. Renici priznala vseh 35 umorov. V svojih odgovorih na stavljenja ji vprašanja je kazala cinizem, kn je vzbujal naravnost grozo.

Na vprašanje, zakaj je umorila toliko nedolžnih ljudi, je odgovorila:

— Iz ljubosumnosti, kajti vedela sem, da bodo naslednjega dne letali že za drugimi ženskami. Rekla sem si, da je boljše, če mirno spe v moji kleti.

nava, bo deležen postavbe, ki je bila ravnokar sprejeta, in ki daje porotam privilegij določiti do smrti jezo mesto smrtne kazni v slučajih po prvem redu.

Porota, ki je spoznala mladika krivim, je to tudi priporočila, a sodnik Koch je izjavil, da mu ne daje postava, na temelju katere je bil Cavalier spoznan krivim, pravice določiti kakke druge kazni, kot smrt.

Sodniški uradniki so trdno prepričani, da bo svet za pomiloščenje takoj ugodil prošnji za izpremembo kazni.

DENARNA IZPLAČILA

V JUGOSLAVLJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče!

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$17.30 2000 Din. — \$34.40 5000 Din. — \$85.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot sto tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Nakazila na zadojne počte in izplačanje "Poštni čekovalni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.40 500 lir \$22.50
300 lir \$13.80 1000 lir \$44.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Nakazila na zadojne počte in izplačanje Ljubljanske kreditne banke v Trstu.

Za pošiljave, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjev in Lir na sodaj ni stalna, manjše se večkrat in pogostokrat: iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega računa po ceni tistega dne, ko nam pride pošiljani denar v roke.

POŠILJATVE PO BREZJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.00

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

33 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephones: Cortlandt 4971.

Ivan Pragalj:

Plebanus Joannes.

(Nadaljevanje.)

— Tam-le lahko spiš. — je odvrnil ovcar. — Eden je že legel notri. — je nadaljeval in držal roko stegnjeno proti seniku. — Mimo je prišel, še s pol očesom je gledal. Pa je tam v lesu otrnil, neroda negoda in se mu je oko polilo po tlen kakor gnojjen polj.

— Ali je umrl — je vprašal vikar.

— Morda še ni ves mrzel. — je odvrnil ovcar. — Pa za kugo ni umrl, poznam bolezn. Škoda človeka, ki tako zgine pri živem telesu iz bab in strupa beneškega.

Vikar ni odgovoril, stisnilo se mu je srce in zagabilo se mu je čudnozopmo, a bil je pretruden. Da bi bil smisel s kretanj potrditi ali z besedo odgovoriti. Ovcar pa je goled kakor sam zase:

— Devetdeset let sem star, pa trideset let sem vdovec. Takrat še nisim poznali te kuge, ki gre po mladih ljudeh. Pravijo, da je je zasejal hudič.

— Kako? — je zajčkal vikar.

— Kako neki! Sparil se je z lepo babo, pa je pri njej nalezel.

Vikar je oživel in je dejal nevoljno:

— To so čenče. Če je bil hudič, bi jaz vedel, ker sem duhovnik.

Ovcar je mirno priklinal in mrmljal uverjen in trdovraten:

— Čenče niso! Saj vsi vedo, da ni grd in risast. Gladek je in lep. Samo požvižgal jim bo, pa jih bo imel devet. Take so babe!

— V nas samih je hudič. — je odvrnil resno vikar in od trudnosti, ki mu je legla na oči, že ni več vedel, kaj govori.

— Bog in hudič, reci, če si res duhovni človek. — je rezko dejal vikar in ponudil ovcarju drugo smojko. In ko je vikar vzel in jedel, je ovcar nadaljeval prav vedro in živahno:

— Zato se pa tepeta, kadar se duša loči, angel in rogelj. Saj sem sam slišal, k o mi je žena umrla, da je evitil v kotu, ko ga je krotil krilatce. Pa kakor bič sem slišal in je udarjal kakor po irhovini. Ali ne veruješ?

— Verujem, — je odgovoril vikar vljudno.

— Lej, je oživel ovcar. — Saj sem vedel, da mi je Bog povedal, ko si šel mimo: daj mu repo, da ostane pri tebi! Pa si ostal. Pa še duhovnik si. Gotovo boš vedel, če te bom vprašal, Ali boš?

— Prašaj! — je odvrnil vikar.

— Sedlani in Ložani smo v pravdah, — je rekel ovcar. — Že šestdeset let se pretekamo zaradi paše na Miji. Lej, pa je bil rajni Čeboklijev Tone. Rada sva se imela, ti rečem. Pa pri tistih pašah je, kakor da niso od Boga. Sam preprič.

Odkaljal se je in dejal oprezojoče:

— Za pašnik smo se stekli. Pa prav Čeboklijev Tone je dobil po glavi.

Vikar je vzkljnil:

— Ali si ga ubil?

— Ne, — je zasopel globoko ovcar. — Še dvajset let je živel po tistem. Samo hudič je potem prste vmea vtaknil. Ali spiš?

— Ne spim.

— Hudič, sem rekel, — je govoril ovcar in glas mu je sahnal, — pa ti molčiš! Ne veš nič! Ali si gluh? Povej, kako je to! Ali je od Boga, da Tone ni bil več pri čisti pameti?

Vikarja je vrglo iz dremavice, in je zastmel v ovcarja. In ovcar je strmel v vikarja, ježno, s podplutimi očmi. Težko je zahropel vikar:

— Saj nisi hotel!

— Ne, — se je oddahnil ovcar.

— Jaz tudi ne, — je vzdihnil vikar in vstal suikoma.

Ovcar je kimal z glavo.

— V Tolmin greš, si rekel? — je vprašal s čudnim nasmehom.

— Lahko še posediš.

Zbogom! — je dejal vikar in se obrnil na pot.

— Čakaj, — je zaklical ovcar za njim, — oni, ki je tam poginil, ni je dal pisanje. V Tolmin greš. Boš že prebral, komu velja, kadar

boš zjutraj pri svitu prišel. Stori mu to, kakor sem mu jaz, da je mogel mirno umreti.

Vikar je vzel pismo, ki je bilo zavito v svileno rutico, in je spravljal. Potem je segel po drobšč, ki ga je imel in je nasul pred ovcarja:

— Za smojko!

— Kamor si vrgeš, bo ležalo, — je zamrmral ovcar. Vikar se mu je nasmešnil, priklinal in šel.

Ovcar se je sklonil po novce in je govoril:

— Zares je duhovnik, še smojke ne mara zastojati.

In čez hip je pogledal žalostno po cesti za odhajajočim in je rekel:

— Šestdeset let strahu sem užil. Prvi si mi prav povedal. Bog ti daj srečo, ker si rešil mojo dušo.

Stari ovcar je začel polglasno moliti ob pojemajočem ognju, glava mu je nihala trudna, vedno bolj počasi in se je končno umirila na trudnih dlaneh. Takrat se je zbudilo visoko pod čerini in v mebah pod kolovratskim grebenom, seglo niže in niže in razpihalo žerjavico. Ovcar se je premražen zavdel in odšel v senik, da počije v zatistju v družbi človeka, ki je bil tam umrl in ga ni poznal.

Veter je suval vse odločeneje in gugal pozneza potnika vikarja Janca proti Volčam in Tolminu, odkoder je rastle prvi, daljni dan.

Vikar je prišel v Tolmin in stopil v svoj dom. Našel je vrata odprta, dasi je bilo še zelo zgodaj. Vstopil je v "sobo sveta". Tedaj je zasunelo žensko krilo za njim in se je ozrl in se odmaknil za korak:

— Katrica!

— Sem, — je odgovorila mehko, kakor v zadregi. — Magdale na je umrla, pa sem jaz prišla.

— Na kuzi? — je vprašal.

— Ne vem, — je rekla.

— In si prišla?

— Če smem ostati in streči!

— Smeš, smeš, smeš! — je klical vikar živo. In vsa trudnost ga je minila in se je razživil, kakor mladenič. — Hej, Katrica, Matvezek pokliči! Zvonit naj gre in maševal bom. Hiti, teči, reči, da sem doma!

— Gospod stric, — je odvrnila žalostna in kakor da ji je hudo, ker ne more biti poslušna. — Matvezek je tudi umrl.

— Revež! — je vzdihnil vikar.

— On je bil prvi mrlič v Tolminu, — je pripomnila, in sramežljivo je dodala:

— Pa e umrl lahko in sem mu streгла.

Vikar je zastmel vanjo in zašepetal vneto:

— Saneta!

Potem je šel in je sam odprl cerkev svetega Urha, sam zvonil, se sam oblekel, sam prižgal luči, sam pristopil, sam prenašal knjigo, molil in odgovarjal. In vse je bila ena sama zahvalna molitev za čudež, za Katrico, ki se je vrnila in je videla, videla, videla.

Ko pa se je vračal v Tolmin, je otipal tujezo pisanje pri sebi in je razgrnil svileno ruto in je bral v znanih pismenih svoje lastno ime:

— Vikar Janec. Potrebuješ.

S tresočo roko je raztrgal ovoč in je bral. In ko je dobral, je list zganil, zavil v svileno ruto in ga spravil. Nato je govoril sam pri sebi, žalostno, toplo:

— S potišesom je prišel mimo. Pa je otrnil v lesu in se mu je oko polilo po lieu kakor gnojjen polj.

Dvignil je pest proti zapadu.

Nato je dejal mirno: — Prekleta zemlja Čepolijev! Jaz sem ti ušel. Zato si mi Petra ubila!

— Pa saj zdaj je prestal, prestal, prestal.

V večo pred vikarja je nena doma omahnil človek z neumnosmešnim licem pijanec. Vikar so je zagledal uspel v to lice, katere je trenutno komaj spoznal.

— Dijakon Peter! — je rekel začuden, izmenjen.

Pijani je razžirila roke kakor v objem in klical:

— Prijatelj Janec! Duša moje duše, še te vidim. Daj, da te poljubim, duša moja, daj prijatelju!

Vikar je odstopil, da bi se ubranil objemu pijanega in je rekel resno:

— Dijakon Peter, kakor muha si pijan!

— Kaj deš? — je zategnil omužljeno: — kakor muha? To si grdo rekel, prijatelj, strašno grdo. Kakor muha! Kdo, praviš, je pijan? Jaz? Jaz?

Neumna dobrovoljnost v dijakonovem licu je bila ugasnila. Oči so mu sinile hudobno in začele mežikati, obstal je pred vikarjem široko razkoračen in nihal s telesom naprej in buljil to-pouporno v vikarjevo lice. Vikarju je bila pošla vsa dobra volja. Stud mu je legel ob ustnice. Pijani je videl in se užgal v čudni nagonski strasti, ki je spala v njem. nepoznana tiha, okročena zver. Vikar je mislil: Glej ga, tak je torej! Saj bi se ga res bal, nasilneža! Tak je! Zdaj verjamem, da je ubil človeka! Pijače se je nallil in je vzel nož in je storil. Nesrečni človek!

Pijani je stopil okorno za korak bliže in je vprašal zahrbtno, zabavljivo, oblastno:

— Ali si moj prijatelj, ali nisi? Naravnost govori! Ali me spoštuješ, ali me zametuješ?

— Kadar se napiš, pridi in vprašaj! — je odvrnil vikar in mu okrenil hrbet.

Nato je začutil, da mu je pijani od zadaj položil roke na rame in mu zagrebel prste v suknjo. Vikar se je ljuto obrnil. Vonj gijače mu je puhnili v lice, da ga je v oči zaščemelo in se mu zagnusilo. Z desnico je zgrabil pijanec mu v nedra in ga sunil od sebe. Pijanec se je lovil in padel nerodno kakor vrča. Vikar je mirno gledal, ko se je pobiral raz kameniti tlak in stal trdnješi ko prej in govoril s spreminjenim, pikajočim glasom:

— Ti me suješ! Ti, moj prijatelj! Suješ, suješ.

— Norčavi človek. — je vzklikal vikar. — Ven iz moje hiše! Pa pri priči!

— Počakaj, prijatelj, počakaj — je jecljal pijani in mežikal grozotno. Ustnice so se mu bile stisnile, temne rdeče lise so mu bile legle na lice. Izraz blazne mirnosti je vel iz velega, murlega čela. Za korak je omahnil nazaj, ujel nato ravnotežje in planil čudno okreten naprej proti vikarju.

— Desnico je nerodno tiščal zadaj zase. Vikar je bil prekrizal roke in zagrizel zobe v ustnice. Ko je oni planil, se je umaknil na stran, zgrabil ječleno pijanca za roke od zadaj, ga dvignil za pesl s tlaka in ga treščil pred se, da je votlo ječnila vsa veža. Rdeči otročji popkar je zarožljaj po kamenju.

Pijani je zaškrilpal z zobmi. Pena mu je legla na ustnice. Vikar ga je pritisnil s prsti navzdol, ujel njegove roke na hrbet za mezinice, segel z levico po pas in ga razvezal. Oni se je pognal vstran, da je vikar zdrknul trdo na kolena. Pijani pa je bil neroden in pravo dete. Z eno roko ga je vikar stisnil krepkeje k tlaku in mu ujel roke v pas in ga zadržnil. Nato je vstal.

— Pre - kleti, — se je penil oni. Ostudnejšega lica vikar še ni videl. Nevede, kako in kaj, se je sklonil in začel tolči s ploško roko po tem licu, po ušesih. Pijanec je hlatal kakor pes po roki, ki ga je tepla.

— Tako, tako, še tako! — je vzklikal vikar. — Ti obrusim go, bee, izbijem zobe, okročam duha, žival ostadna, prase nemarno, hudič obsedeni!

Tepele je krčevito, hitro, kakor iz sebe. Oni je bil zamažal, odprl usta in zavpil presunljivo.

(Dalje prihodnjič.)

"GLAS NARODA", THE BEST

YUGOSLAV ADVERTISING

MEDIUM

ZANIMIVOSTI O SMEHU

Človek je edino bitje, obdarovano s smehom. Naša mladost je bila polna smeha in v njegovem odsevu smo videli marsikaj lepega, kar v resnici na svetu niti ne obstoja. Ker pa smo videli, da je za nas eksistiralo. Mi, ljudje smo edina bitja, ki se lahko smejemo in vendar tako pogosto pozabimo na ta dragoceni dar prirode. Sv. pismo nas v svojih modrih izrekih opozarja na smeh in trdi, da veselo sree osvečuje človeka kot najboljši lek, dočim mu pesimizem tzušči kosti. Smeh je telovadba za naše organe, ker prijetno vpliva na pljuča, jetra in druge organe. Sree se nam zahvaljuje za smeh s tem, da hitreje utripa in pošilja v telo več toplote. Oko se v smehu zaškri in zjasni. Zastrupljeni zrak na dnu pljuč mora ven. S smehom nudimo telesu novih moči, čistega, prirodnega leka.

Življenje naše generacije je težko. Po svetovni katastrofi, ki je pretresla svet pred 10 leti, je nam zdaj tem bolj potrebno veselo življenje. Noč brez sna, žalostna vest ali kaka druga neprijetnost lahko zada zdravju težak udarec. Ali večino zlih posledic otočnosti, duševnih bolečin itd. lahko odstranimo s smehom. Čudimo se, da se komiki na odru ali v filmih tako dobro plačani. Zdravi ljudje raje ploskajo tistim igralcem, ki jih spravijo v razposajeni smeh, kakor pa takim, ki nam z grimasami in dramatičnimi kretanji izvajajo solze v oči. Komur je torej ležee na zdravju in prijetnem življenju, naj nikar ne pozabi na smeh. Ne igramo sami med seboj filmske drame z neskončno verigo epoh. Svet se premalo briga za naše bridkosti in težave. Svet se ozira samo v ono smer, od koder se razlega veselje in smeh. Svet se ne zmeni, kdo ve kaj za pesimiste, še manj jim pa pomaga. Kdor ho-di po svetu s povečano glavno in potrim obrazom, kdor neprestano tarna in jadikuje nad svojo nesrečo, si kopleje grob, kamor ga prej ali slej pahne svet z ironično opazko, da ni sposoben za življenje. Zdrav človek se ne sme kesati, ne sme dovoliti, da ga vleče pesimizem navzdol temveč se mora pogumno boriti z življenjskimi ne-zgodami in odganjati od sebe obup tudi če ga trenutno nesreča pritisne k tlom.

So ljudje, ki majo v svojem slovarju frazo: "tolažba je zaman, veselje nič ne pomaga." Taki ljudje se ne veselo ne izleta, ne sporta, ne plesa, dasi je vse to namenjeno veselju in zabavi. Drugi zopet vidijo v vsaki stvari samo zapreke. In čim bolj premišlujejo o zaprekah, tem več se jih nakopiči pred njimi, dokler ne postane problem neizvršljiv. So tudi taki, ki ne vidijo v življenju potoka, pač pa kamenje, po katerem morajo hoditi. Imajo volje nekaj začeti, ko jih vodi pot čez potok, se smejejo in ne zamude vzeti življenje tako, kakršno je ter kronati vse nehanje s smehom. Taki ljudje so srečni, njihova življenska pot je

lahka, veseli in zadovoljni so že s tem, da sploh žive. Smeh je najboljšo sredstvo za odstranitev vseh ovir, ki si jih postavimo na pot čisto sami.

Težka kazen.

Pred porotno sodnijo v Puli se je vršila razprava proti 49-letni vdovi Domenkini Funčič in njenemu 24-letnemu sinu Juriju, ki sta bila obtožena, da sta hotela z nožem zaklati domačega prijatelja pri Funčičevih Josipa Burla. Slednji je zapustil svojo družino in živel nekaj časa z vdovo Funčičevo. Potem so se začeli pripraviti in neki dan, ko je šel Burla ribe lovit, sta ga napadla Funčičeva vdova in njen sin. Funčičeva ga je sunila z nožem v vrat. Burla pa jima je vendar ušel in se skril pri nekem brivcu. Funčičeva je pripovedovala, da jo je Burla izkorašil in storil mnogo slabega. Obtoženka je obsojena na 16 let in 8 mesecev zapora, sin je oproščen. Težko kazen je občinstvo živahno komentiralo.

Himen.

Poročil se je L. Vukič, trgovec v Mariboru, z Lucijo Svetičevo iz Javorš (Primorje).

Za dobro vzdrževanje se ne more nič primerjati z dobrim, starim Pain-Expeller-jem.

Pri prvem znamenju prehlada se poslužite tega izbornega domačega pripomočka ter preprečite komplikacije.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko Siro.

F. AD. RICHTER & CO. Berry & South 5th Sts. Brooklyn, N. Y.

Knjigarna "GLAS NARODA"

Nove pošiljate knjig.

Prejeti smo velike zanimivih in poučnih knjig in jih prodajamo po označenih cenah.

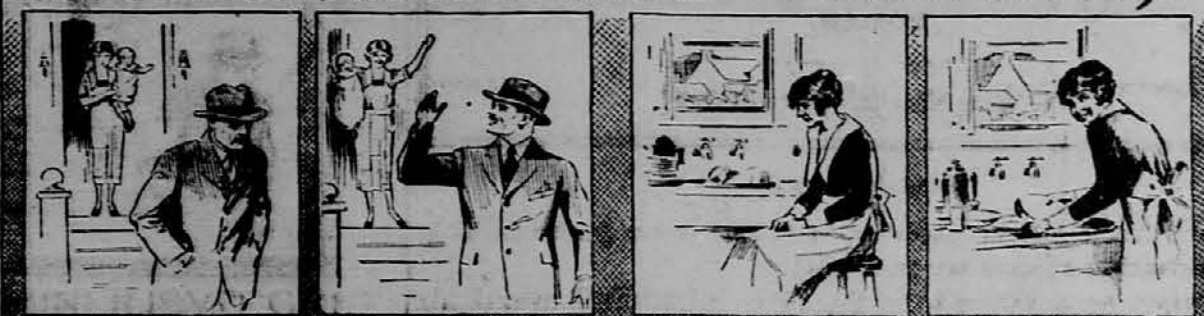
Po teh knjigah smo imeli mnogo vprašani, zato ne odlašajte z naročilom, da katere ne zmanjka, predno dobimo vaše naročilo.

Z naročilom pošljite potrebno svoto bodisi z money ordrom, v znamkah ali gotov denar v zavarovanem pismu na:

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York

Prečitajte pazno oglase o novih knjigah.

TRINER'S BITTER WINE has caused the change

TRINERJEVO GRENKO VINO JE POVZROČILO IZPREMEMBO

DANES je mož ves nevoljen odšel. Po prečuti noči je sedel k zajtrku brez teka. Bil je nervozen in razdražljiv. Nazaj grede je kupil Trinerjevo Grenko VINO in —

NASLEDNJEGA DNE je odšel ves živahen in vesel. Njegova žena in otroci so veseli, da se je očka tako izpremenil. To je storilo Trinerjevo Grenko VINO.

Trinerjevo Grenko VINO je zdravilo, ki ga potrebujete, če trpite vsled slabega teka, neprebrave, zaprtja, pogostih glavobolov, noči brez spanja, mčne nervoznosti, pomanjkanja energije. Izčistilo vam bo žolce in črevesje, pomagalo prebavi, ojačilo živce, spravilo vaše ledvice in jetra v boljše delovanje in tako se boste počutili kot povsem drugačen človek.

Te posledice niso prav nič skrivnostne. Sestavine, enačara sagraja in druga izborna odvajalna želišča, koronine in skorje ter staro kalifornijsko vino, staro najmanj tri leta, napravljajo Trinerjevo Grenko VINO za tako zanesljivo odvajalno sredstvo in izborno žolčno toniko. Že 35 let uživa brezprimerni sloves v tisočih slovskih domovih po Združenih državah in Kanadi.

Če vam sosednji lekarnar ali prodajalec zdravil ne more postreči, pišite na: — JOSEPH TRINER COMPANY, 1333-45 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

DANES sedi mlada žena v kuhinji in je podobna porotni. Trpi vsled glavobola ter je brez vsake energije. Končno se odloči, da vzame Trinerjevo Grenko VINO in —

NASLEDNJEGA DNE je popolnoma izpremenjena. Poje in smeji se. Vsa nervoznost je izginila. Trinerjevo Grenko VINO je delovalo kot čudež.

Trinerjevo Grenko VINO je zdravilo, ki ga potrebujete, če trpite vsled slabega teka, neprebrave, zaprtja, pogostih glavobolov, noči brez spanja, mčne nervoznosti, pomanjkanja energije. Izčistilo vam bo žolce in črevesje, pomagalo prebavi, ojačilo živce, spravilo vaše ledvice in jetra v boljše delovanje in tako se boste počutili kot povsem drugačen človek.

Te posledice niso prav nič skrivnostne. Sestavine, enačara sagraja in druga izborna odvajalna želišča, koronine in skorje ter staro kalifornijsko vino, staro najmanj tri leta, napravljajo Trinerjevo Grenko VINO za tako zanesljivo odvajalno sredstvo in izborno žolčno toniko. Že 35 let uživa brezprimerni sloves v tisočih slovskih domovih po Združenih državah in Kanadi.

Če vam sosednji lekarnar ali prodajalec zdravil ne more postreči, pišite na: — JOSEPH TRINER COMPANY, 1333-45 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

NAPRODAJ JE

biša 6 sob, kuhinja in jedilnica, moderno angleško stranišče in kopalnice, elektrika in vodovod, obokana klet in dvorana, zraven skladišče pripravno za vsako trgovino in obet ter leži na križišču dveh cest, pet minut od Kranja. Cena \$3200.00. Lepa prilika za rojaka, ki namerava v domovino. Pojasnila daje: Franja Majdič, Primskovo štev. 81, pri Kranju, Jugoslavija.

Slovensko Amer. Koledar za leto 1925

smo že skoro razprodali. V kratkem času smo ga prodali več tisoč. Kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči, ker ga je le še par sto izvodov zalogi. Cena s poštnino vred 40 CENTOV.

Oni naši zastopniki, ki še niso naročili koledarjev, naj se požurijo, da ne bo prepozno.

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., N. Y. C.

ADVERTISE in GLAS NARODA

Kje je JOHN PODJED, doma iz Dvorja pri Cerkljah, Njegov zadnji naslov je bil nekje v državi Penna. Če kdo izmed rojakov kaj ve o njem, naj mi poroča, ali naj se pa sam oglasi. Johana Ropset, Dvorje pri Cerkljah, Slovenija, Jugoslavija. (2x 20.21.)

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

ADVERTISE in GLAS NARODA

Na slab spanec in tisti slab počutek v jutro.

Konečno je tu zdravilo, ki ga rabijo tisoči z velikim uspehom. Ne dela nobene razlike koliko različnih zdravil ste že vzeli brez uspeha, to vas bo presenetilo. Isto mora storiti svoje delo, ali pa vas ne stane nič. Poskusite ga za par dni in čudili se boste, kako hitro boste počutili vračanje zdravja in moči. Isto delo delo delo, močno, umirjeno živce ter daje navdušenje in energijo. Odstrani bolečine iz mišic, prečeno glavobol, odstrani umazano jezik, slabo prebavo in napenjanje po jedi in daje zadatno odpravo v slučaju vnetja mehurja in pogostega scanja.

</

SOLANA.

ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

25

(Nadaljevanje.)

Dobro. Ali je kdo na posestvu, ki je sam dober jezdec in ki bi mogel spremljati konteso ter jo ščititi?

Inspektor se je zamislil. — Da, če bi bil prejšnji konjač gospoda barona še tukaj! Odkar pa so prodali dirkaške konje, ni nikogar več tukaj, ki bi se pravilno razumel na dresuro konj.

— To je stranska stvar. Ali niste bili kavalierist, gospod inspektor?

— Ne, kontesa, sploh misel bil vojak. Brez dvoma me zamenjate s Kraševcem, ki je služil eno leto pri huzarjih.

Joried se je bila navidez veselo presenečena.

— Ali res? Potem se dosti razume, da me spremlja. To bo pač mogoče spraviti v soglasje z njegovo službo?

— Če bi bili tako prijazni ter jahali proti večeru...

— Gotovo. To je najboljši čas pri tej vročini.

— In katerega konja želite, kontesa?

— Mislim onega zamrlega strica. Baje je miren ter zelo dobro izvežban.

— To je resnica. To sem si mislil tudi jaz. Ali ukažete, kontesa, da obvestim gospoda Kraševca?

Joried se je za trenutek pomisljala, a skomignila nato z ramama ter rekla:

— Zdi se mi, da je najboljši, če ga pošljete k meni, — ali pa bom naročila hišni, naj ga pokliče, da se dogovoriva vse potrebno.

Inspektor se je poslovil in Joried je triumfirala.

Vse je šlo po njeni volji in želji.

Kurt Krašovec je sedel v svoji sobi, si podpiral glavo z obema rokama ter zrl z mrkim pogledom na robove, ki je ležal pred njim na mizi. Težko mu je bilo oddati zopet to majhno stvar, dokler se ni razkačil nad samim seboj, skočil pokonci ter odšel nagubanega čela skozi glavna vrata gradu.

V tem delu mogočnega posloplja se je mudil le enkrat in sicer takrat, ko se je moral zgledati pri starem baronu, v delavni sobi slednjega.

Na stopnjicah je srečal hišno, jo pozdravil še bolj aha kratko in robato kot ponavadi ter ji pomolil robove.

Ni zapazil, kako zadovoljno mu je starka kimala, a ko je hotel hitro oditi, ga je vjela za rokav.

— Počakajte, dandanes je mladost kot vihra. Poslušajte vendar! Kontesa želi govoriti z vami. Tukaj, — izročite ji robove sami. Povedla vas bom k njej.

— Z menoj hoče govoriti? — je jecal Krašovec in vsa kri mu je udarila v lice.

— No, ima pač kako prošnjo do vas! Le pojdite. Bila sem ravno napoti, da vas pokličem.

— Vi pač mislite inspektorja?

— Kako neki. Inspektor je bil ravnokar pri njej. Sedaj ste vi na vrsti. Tukaj, na desno. Vstopite in čakajte, da vas prijavim.

Volonter je stopil preko praga.

Za trenutek je vse plesalo pred njegovimi očmi. Kakšno presenečenje! Torej ni bila huda nanj, — ni je razžalil, kot je prejšnji dan domneval, ko se je naenkrat pričela drugače obnašati! K sebi ga kliče!

Potegnil je vase sapo, kot da ga je doletela nepričakovana sreča, a nato se je z velikim naporom pomiril ter stisnil zobe.

Gorje mu, če bi grofica sumila, kakšen vihar je divjal v njegovi duši!

Ozrl se je naokrog.

Kakšno razkošje, kakšna krasota!

Vse te odlične dame in vsi ti odlični gospodje, ki so zrl nanj iz zlatih okvirov, so bili iste krvi kot Joried in tudi grb je mogoče brati.

Stresel se je, kajti visoka vrata so se odprla, služabnik Fridrik je obstal pri njih ter spustil z globokim poklonom v dvorano grofice Perpignau.

Krašovec je bil popolnoma zmeden, ko se je zrl vanjo. V črni obleki, pošiti s čipkami, je izgledala dosti večja in bolj dostojanstvena, prava grofica, od nog do glave.

Počasi je stopala proti njemu ter ga pozdravila kot pozdravi knežinja svojega vazala.

Govorila je z njim in on jo je poslušal kot v sanjah.

— Jahati? Jaz naj jaham s konteso?

Te besede so komaj prišle preko njegovih ustnic.

Joried se je nasmehnila, skoro otožno.

— Če vam ni predolgočasno in preveč zamudno? Le vam bi se zaupala.

Kakšne besede, kakšen pogled!

— Razpolagajte z menoj, kontesa, vsaki trenutek sem vam na uslugo. — Hotel je reči to formalno in z respektom, kot vedno, a občutil je, da so njegove oči pri tem blestele ter se zapile v njene, česar bi nikoli ne smel storiti.

— Potem vas proglašam svojim vitezem. Jutri zvečer ob sedmih bova jahala.

Sklonila je zopet glavo k njemu, ne da bi mu podala roke.

— Au revoir!

Odšel je. Povsem drugačen kot je prišel. Kot opojen od ponosa in razburjenja. Na robove ni mislil niti za trenutek, čeprav ga je držal v roki. Potisnil ga je v prsni žep, dvignil ponosno glavo ter si mislil:

— Njen vitez sem ter nosim njeno bannero.

Znajsto poglavje.

Gospa baronica je bila bolna, pač bolj bolna kot je bila kdaj in primanjkovalo ji je edinega sredstva, ki jo je drugače oživilo, prijaznih besed, bodrila in razgovora s kakim znanim človekom.

Joried je bila toliko brezvestna, da je vlekla staro bolno žensko na nezavestan način za nos in da jo je vedno prikenjala na bolniško posteljo, da je na ta način lahko bolj neženirano zadoščala svojim strastem. Zelo prilično je bilo zanjo, da je domači zdravnik sam zbolel nevarno na pljučnici in da je moral poslati svojega namestnika. Ta pa je poznal bolezen stare dame le iz par negotovih ugovoril svojega starega tovariša ter je bil razventega tudi bojazljiv, nespreten mlad gospod, ki je izvajal dosedaj svojo prakso le na kmetih in ki si vedel tega ni drznil nasprotovati grofici Perpignau, ki je nastopala tako ošabno in samozavestno.

(Dalje prihodnjik.)

IZBORNA FINSKA LETALCA

Na sliki vidite najboljša letalca na svetu — Ritolo na desni in Nurmija na levi. Pred kratkim sta tekla v Chicago 3000 metrov. Nurmij je bil prej na cilju kot pa Ritola.

Kako živi predsednik Masaryk.

V delu neumoren, čil in dosleden, v načinu življenja enostaven in trezen preživlja prezident Masaryk svoja vladarska leta od jeseni do novih solnčnih dni na gradu v Pragi, preko poletja na Laní, na deželi ali na potovanju. V letošnji pomladi se namerava podati na daljše potovanje na jug, kamor ga sleherni leto vleče srce. Po povratku s potovanja se preko leta poda na oddih v Lane, odkoder pa bo v tej "počitniški" dobišel obiskat severozahodno Češko, kamor ga že dolgo in prisrčno vabijo mesta in okraj. Za letošnje pripravljata tudi njegov obisk bratski Jugoslavi, ki v njem časti svojega velikega dobrotnika. Zadnje dni počitnice preživi "tutek" Masaryk kakor običajno v Topolčianah na Slovaškem. Pred 28. oktobrom se vrne v Lane, da se nato udeleži svečanih proslav osvobođenja.

V svojem literarnem delovanju je Masaryk nedavno dovršil končno redakcijo svojih "Vojnih spominov", ki že to spomlad pridejo izpod tiskarskega stroja, a tekem leta na to še preloži v svetovne jezike. Redigiranje "Vojnih spominov" je Masaryku ugrabilo večino prostega časa, s katerim je tekom leta razpolagal izven svojih vladarskih opravkov, a da je navzlic temu še utegnil slediti vsemu domačemu in tujemu literarnemu gibanju, vzdrževati redne pismenske stike z domačimi in tujimi pisatelji in še obiskovati gledališče, koncerte in razstave. V glasu je zadnje čase osobito vzkjubil Beethoven, dočim je lani podrobno proučil Smetano, njegovo življenje in njegovo delo.

Splošni dnevni red predsednika Masaryka je vrlo enostaven. Osebnost, ki prva vidi predsednika za rana in zvečer pred počitkom, je njegov osební "steward", legijonar Huza, ki je že med vojno na Ruskem bil poverjen z raznimi Masarykovimi nalogi. Huza ve takole o tateku povedati največ drobnih zgodbi. Posebno to, kako ga je, ko sta bila v Parizu in je Masaryk že bil priznan kot najvišji reprezentant češkoslovaškega naroda, dolgo nagovarjal, naj nje mu poveri čiščenje obutve. Huza ima vsaki skrb, kako bi v posameznih dneh izbral za Masaryka najprikladnejšo obleko, ki bi mu pri oblečenju povzročila kar najmanj dela. Kadar ni gostov, gledališča, koncertov, slavnosti, je ta briga seveda reducirana na minimum, kajti prezident Masaryk nosi brez razlike — bodi v Pragi, Laní ali kjerkoli — običajno jezdno obleko: visoke rjave škornje, jedne hlače, sivkast suknjič in čepico. Po zajutruku se prezident eno uro posveti svojemu najmlajšemu sportu — jahanju. Na svojem visokem angleškem rjavcu z veliko belo liso na glavi se spreha po bližnji praški okolici.

Po povratku v Grad se prične državniško delo. Vrstijo se konference in avdijske in prezidentov kamelelar, šef njegovega kabineta dr. Šamal ima polne roke dela. Pri obedu je prezident redko sam. To prilžnost red porabi, da pozove k sebi ugledne ali zasluzne domače ali tuje moze, politike,

V Podgradu v Istri

je umrl Mihael Mikuletič, oče dr. Fr. Mikuletiča, odvetoika v Hirske Bistrici.

SAMO 6 DNI PREKO

a ogromni parniki na obo

FRANCE — 30. maja

PARIS — 6. JUNIJA.

Havre — Parisko pristanice.

Kabinje tretjega razreda s umivalniki in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb.

Francoska kuhinja in pijača.

French Line

19 STATE ST. NEW YORK

ali lokalni agentje.

POLET NA SEVERNI TEČAJ

Grandiozni naort zračnega poleta preko severnega tečaja se bliža uresničenju. Že koncem prihodnjega meseca se na otoku Spitzbergen dvigne znani polarni raziskovalec s svojimi v to svrhu specijalno zgrajenim aeroplanom, da poleti preko severnega tečaja ter nam prinese prve vesti do doslej neznanem arktičnem primorju.

Amundsenova ekspedicija bo služila znanstvenim svrham. Nezavisno od Amundsenovega podjetja pa pripravljata bivši njegov sotrudnik Skandinavce Hammer ekspedicijo, ki ne bo služila znanstvenim, marveč zgolj tehničnim svrham. Kapetan Hammer ki se je nedavno vrnil iz Japonske, hoče v dveh dneh s svojim aeroplanom preleteti ogromno distanco Evropa - Japonska. Ustvariti hoče brzinski rekord. Dejanski polet naj bi trajal točno 50 ur. Polet se ima izvršiti v treh etapah. Prva etapa bo pot iz Londona do Spitzbergen, približno 1400 angleških milj; druga etapa Spitzbergen - Alaska, 1800 milj. in končno tretja etapa Alaska - Tokio, 1600 milj. Polet preko tečaja naj bi trajal samo 20 ur. Cela daljava znaša okroglo 5000 angleških milj in je krajša kakor pot preko Velikega oceana. Nobena etapa ne presega 2000 angleških milj. Hammer sam opozarja, da preleti 2 do 3 tisoč angleških milj brez presledka niti v Ameriki, niti v Evropi niso nič izrednega. Za polet se bo poslužil letala tipa Dornier s 370 konjskimi silami, ki ima akcijski radij 3000 milj. Polet se izvrši letos meseca junija.

Iz Berlina prihaja poročilo, da tudi nemški projekt zračne zvez Evropa — Japonska preko severnega tečaja dobiva vedno jasnješe konture. Gradnja v to svrhu potrebnega orjaškega zeppelinla se prične v najkrajšem času. Za ta projekt se zanimajo tudi skandinavski države, zlasti Norveška. Glede izvršitve je treba seveda premagati še neke težkoče, ker konferenca ambasadorjev še ni pristala na nemški projekt, vendar upajo, da bo z ozirom na kulturno svrhu podjetja poslaniška konferenca vendarle dovolila gradnjo zeppelinla, namenjenega za polet preko tečaja.

In tako bo letošnje, oziroma prihodnje poletje stalo v znamenju zračne tehnike preko severnega tečaja in dalje do Japonske. Za čemer so grof Zeppelin in drugi pionirji zračne tehnike sanjari in hrepenele in kar nevedečki se danes smatrajo za neizvršljiv fantom, utegne v kratkem postati živa resnica: osvojitve severnega tečaja ter ustvaritve zračne zvez med starimi središči kulture in deželo vzhajajočega solca.

Morska pot iz Evrope do Japonske traja danes dobrih pet tednov; pot preko severnega tečaja bo trajala komaj pet dni. Seveda bo moral zeppelin za transpolarni polet razpolagati s prostorno notranjostjo vsaj 150.000 kubičnih metrov.

Prav vsakdo

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda"

Kretanje parnikov - Shipping News

22. maja:	Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; New Amsterdam, Rotterdam; Orca, Cherbourg; Colnibo Genoa; Andania, Cherbourg in Hamburg.
23. maja:	Muench, Cherbourg, Bremen.
27. maja:	Berengaria, Cherbourg; Suffren, Havre.
28. maja:	Belgenland, Cherbourg; Antwerp; Cl-voland, Boulogne, Hamburg.
30. maja:	Olympic, Cherbourg; France, Havre; President Roosevelt, Cherbourg; Bremen; Orduna, Cherbourg; Minnekahda, Boulogne.
2. junija:	Martha Washington, Trst; Resolute, Cherbourg-Hamburg.
3. junija:	Mauretania, Cherbourg; President Harding, Cherbourg, Bremen.
4. junija:	La Savoie, Havre; Zealand, Cherbourg; Antwerp; Ohio, Cherbourg, Hamburg.
6. junija:	Furia, Havre; Homer, Cherbourg; Rotterdam, Rotterdam.
9. junija:	Columbus, Cherbourg, Bremen; Lapland, Cherbourg, Antwerp.
10. junija:	Aquitania, Cherbourg; Arabic, Cherbourg, Hamburg.
11. junija:	De Grasse, Havre; Albert Ballin, Boulogne, Hamburg.
13. junija:	Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Veendam, Rotterdam; Orbita, Cherbourg; Sierra Ventana, Bremen; Conte Rosso, Genoa.
16. junija:	Reinace, Cherbourg, Hamburg; — Stuttgart, Cherbourg, Bremen; Republic, Cherbourg, Bremen.
17. junija:	Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre.
18. junija:	Pittsburgh, Cherbourg, Antwerp.
20. junija:	Olympic, Cherbourg; France, Havre; Orca, Cherbourg; America, Cherbourg, Bremen; Volendam, Rotterdam; Duilo, Genoa.
24. junija:	Mauretania, Cherbourg.
25. junija:	Belgenland, Cherbourg, Antwerp; Deutschland, Boulogne, Hamburg; Bremen, Bremen.
27. junija:	Paris, Havre; Homer, Cherbourg; New Amsterdam, Rotterdam; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen; Minnekahda, Boulogne; Andania, Cherbourg, Hamburg; Conte Verde, Genoa.
30. junija:	Pres. Wilson, Trst; s tem parnikom po spremljal potnike uradniške Frank Sakser State Bank.

V JUGOSLAVIJO

TUKAJ SO DOBRE NOVICE

Nove ZNIZANE cene za tja in nazaj v tretjem razredu do Zagreba od \$198. do \$210.

V Beograd in nazaj — \$198.50 do \$210.50

Veliki parniki za vas, — vključno Majestic "največji parnik na svetu", Olympic, Homer, Belgenland, Lapland, Pittsburgh, Zealand, Minnekahda itd.

Vi lahko obiščete domovino ter se vrnete v Združeno državo z ameriškim vladnim dovoljenjem. Vprašajte pooblaščenega agenta ali

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
1 BROADWAY NEW YORK

IŠČE SE ZASTOPNIKE

za prodajo Capthian Blood Tea (krvni čaj). Samo eden za vsak okraj. Dobri pogoji.

Ray Laboratories,
45 Court St., Binghamton, N. Y.
(3x 19.20.21)

† NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srecm naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm, da je dne 28. aprila za ponesrečeno operacijo umrla v bolnišnici moja preljubljena soproga

MARJA GERČMAN.

Pokojnica je bila rojena leta 1881 v Poljanah, fara St. Vid pri Stični, in v Ameriko je prišla leta 1904. Pokopana 1. maja na slov. pokopališču sv. Jožefa.

Tukaj zapuščam mene, zalujočega soproga, tri brate, in sestro, v starem kraju pa očeta.

Tem potom se najsrčneje zahvaljujem vsem, ki ste mi pomagali na eden ali drug način v času bolezni in smrti, vsem, ki ste ji darovali vence, ki ste jo prišli kropiti in jo spremlili na pokopališče.

Ti pa draga soproga, počivaj v miru in na svidenje nad zvezdami.

Anton Gerčman.
Forest City, Pa., 10. maja 1925.

Še nekaj iztisov —
Slovensko-Amerikankega Koledarja
za leto 1925

imamo v zalogi. Vsebuje izvrstno čtivo, krasne slike in razne druge zanimivosti.

Stane 40 centov.

Kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči pri:

Slovenic Publishing Co.
82 Cortlandt Street

New York

ADVERTISE IN GLAS NARODA

IŠČEM VSE ONE,

ki mi kaj dolgujejo, in jih prosim, da mi vrnejo, ker zadel me je velika nesreča in rabim. — Joe Godina, R. F. D. 3, Box 10, Great Valley, N. Y.
(3x 19.20.21)

ZENITNA PONUDBA.

Mladenci star 28 let, rodom slovenske matere, se želim seznaniti s Slovenci v starosti 18 do 25 let. Katerega resno misli, naj mi piše na naslov: John Larko, Crucible, Pa.
(2x 19.20)

MOŠKI! Zaščitite se pred nesrečo

SANTAL MIDY

PREHLEDA SE MOŠKE

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31

Valika tuberk. Kit. (C) 31